

1. ผลลัพธ์หรือแนวทาง/วิธีการในการขยายผล/ผลที่คาดว่าจะได้รับ “ที่เกิดขึ้นจริง”

(1) แนวทางหรือผลลัพธ์ที่ตั้งไว้ “ที่เกิดขึ้นจริง”

(1.1) สภาผู้นำชุมชนมีทักษะและขีดความสามารถที่จำเป็นสำหรับการขับเคลื่อนงานชุมชนน่าอยู่

สภาผู้นำชุมชนชุมชน ของหน่วยจัดการพื้นที่ชุมชนน่าอยู่ตำบลฝักไหม่ จำนวน 17 หมู่บ้าน อยู่ในระดับ A จำนวน 9 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 53 ระดับ B จำนวน 6 หมู่บ้าน และระดับ C จำนวน 2 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่บ้านระดับ A จำนวน 9 หมู่บ้าน

- (1) บ้านสิงไคร หมู่ที่ 1
- (2) บ้านฝักไหม่ใหญ่ หมู่ที่ 4
- (3) บ้านกระสังข์ หมู่ที่ 6
- (4) บ้านนาทุ่ง หมู่ที่ 7
- (5) บ้านตาทอง หมู่ที่ 8
- (6) บ้านชาด หมู่ที่ 10
- (7) บ้านกระเตล หมู่ที่ 11
- (8) บ้านนาทุ่งเหนือ หมู่ที่ 16
- (9) บ้านโคกสำโรง หมู่ที่ 17

โดยมีลักษณะการดำเนินงานของสภาผู้นำชุมชนเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 หมู่บ้านระดับ A ที่มีการขับเคลื่อนงานเป็นคุ้มมีการขับเคลื่อนงานเป็นคุ้ม จำนวน ทั้งหมด 6 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านสิงไคร บ้านฝักไหม่ใหญ่ บ้านกระสังข์ บ้านนาทุ่ง บ้านกระเตล และบ้านนาทุ่งเหนือ มีการวางระบบการขับเคลื่อนงานสภาผู้นำชุมชนโดยแบ่งตามคุ้มของชุมชนอยู่ที่บริบทของชุมชน เป็นพื้นที่ เป็นโซน ตามความเหมาะสม ซึ่งแต่ละคุ้ม มีหัวหน้าคุ้ม/ประธาน และคณะกรรมการส่วนหนึ่งมาจากสมาชิกสภาผู้นำชุมชน

จากการขับเคลื่อนงานระบบคุ้ม ทำให้การทำงานเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการเก็บข้อมูล การติดตามประเมินผล และการนำปัญหาของแต่ละคุ้มทั้ง 4 มิติ (เศรษฐกิจ สุขภาพ สิ่งแวดล้อม และสังคม) มาแลกเปลี่ยน และนำข้อมูลในเข้าที่ประชุมประจำเดือนของสภาฯ ทำให้สภาผู้นำชุมชนมีข้อมูลในการทำงาน และแก้ไขปัญหาของชุมชนได้ เพราะข้อมูลของแต่ละคุ้มที่ได้เก็บและสำรวจโดยสมาชิกสภาที่อยู่ในคุ้มนั้น ๆ เป็นข้อมูลจริง

การแบ่งและกระจายงานสู่คุ่ม ทำให้ประธานสภาผู้นำชุมชนทำงานเบาลง มีเวลาทำงานในหน้าที่ และสามารถคอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ติดตาม และเสริมพลังในแต่ละคุ่ม เช่น การร่วมทำกิจกรรมระดับคุ่ม ร่วมประชุมแต่ละคุ่ม ประชุมสภาผู้นำชุมชน เป็นต้น

รูปแบบที่ 2 หมู่บ้านระดับ A ที่มีการขับเคลื่อนงานเป็นทีม จำนวนทั้งหมด 3 หมู่บ้าน คือ ได้แก่ บ้านตาทอง บ้านขาด และบ้านโคกสำโรง เป็นชุมชนที่มีขนาดเล็ก ครั้วเรือนไม่มาก แบ่งครั้วเรือนรับผิดชอบ เช่น สมาชิกสภาผู้นำชุมชน 1 คน รับผิดชอบ 4 - 5 ครั้วเรือน ในการเก็บข้อมูล และประมวลผลข้อมูล รวมทั้งติดตามประเมินผล ฯลฯ แล้วสมาชิกสภาฯ นำข้อมูลเสนอที่ประชุมสภาฯ เพื่อพิจารณาร่วมกัน ประธานสภาผู้นำชุมชนแบบทีมต้องมีภาวะความเป็นผู้นำสูง เพื่อให้การขับเคลื่อนงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง แต่ทั้งนี้การขับเคลื่อนงานเป็นทีมไม่เหมาะกับชุมชนที่มีขนาดใหญ่

หมู่บ้านระดับ B จำนวน 6 หมู่บ้าน ได้แก่

- (1) บ้านผักไหมน้อย หมู่ที่ 2
- (2) บ้านหาด หมู่ที่ 5
- (3) บ้านห้องน้อย หมู่ที่ 12
- (4) บ้านห้วยชันพัฒนา หมู่ที่ 13
- (5) บ้านหนองลุง หมู่ที่ 14
- (6) บ้านไพรพะเนาว์ หมู่ที่ 15

มีกลไกการก่อเกิดสภาผู้นำชุมชน มีโครงสร้างสภาผู้นำชุมชน มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ มีแผนชุมชนเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนงานของสภาผู้นำชุมชน มีกฎกติกาสภา แต่สภาผู้นำชุมชนยังไม่สามารถสร้างการมีส่วนร่วมได้ทั้งชุมชน การประชุมสภาผู้นำยังขาดความต่อเนื่อง สมาชิกสภาฯ บางฝ่ายยังไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ครบถ้วน ทำให้การขับเคลื่อนงานสภาผู้นำชุมชนไม่ต่อเนื่อง มีแผนชุมชนที่ชัดเจน แต่ขาดการนำแผนชุมชนสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง

หมู่บ้านระดับ C จำนวน 2 หมู่บ้าน ได้แก่

- (1) บ้านดู่
- (2) บ้านไธน้อย

ซึ่งจากบทเรียนทั้ง 2 ชุมชน ผู้นำหลัก/ประธานสภา/ผู้ใหญ่บ้าน มีปัญหาในการปกครองชุมชน ไม่สามารถทำให้ชุมชนยอมรับหรือให้ความร่วมมือทำให้การขับเคลื่อนงานค่อนข้างลำบาก เนื่องจากมีการแบ่งพรรคแบ่งพวก สภาผู้นำชุมชนไม่สามารถก่อตัวได้ ทำได้เพียงการดำเนินกิจกรรมตามโครงการแต่ไม่ได้เกิดการเรียนรู้และพัฒนา และขับเคลื่อนชุมชนด้วยกลไกสภาผู้นำชุมชนไม่ได้